

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/176/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712204262
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7712204262.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu W.. L. T., C., A.. T. L. XX, proti žalovanému InSi s.r.o., Podhorod' 123, IČO: 36 570 486, o nariadenie predbežného opatrenia (ďalej len PO), o odvolaní žalovaného proti uzneseniu 19C/30/2012-21 z 2.5.2012 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením zakázal žalovanému vstupovať na parc.č.1860/1,1860/2 a 1860/3, zapísané na LV č.XXX T.. Ú.. J. ako parc. registra „E“ a vykonávať na nich akékoľvek práce, a to do právoplatného ukončenia konania o náhradu škody a žalobcovi uložil podať žalobu o náhradu škody, v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia.

Citujúc znenie § 74 ods.1 a § 76 ods.1 písm. f) O. s. p. uviedol, čo zák. v § 75 ods.2 O. s. p. vyžaduje, čo musí byť ďalej z návrhu zrejmé, konštatoval, že súdna prax ďalej ustálila podmienku primeranosti nariadenia PO k právam osôb, ktoré majú byť PO dotknuté, že z týchto ust. vyplýva, že PO je mimoriadnym inštitútom O. s. p., využívaným v prípadoch, keď je potrebný okamžitý zásah súdu za podmienky, že hrozí vážna ujma alebo škoda na právach účastníkov konania, uzavrel, že podľa jeho názoru žalobca naliehavosť takéhoto zásahu súdom osvedčil a po zhodnotení podmienok potrebných pre nariadenie PO dospel k záveru, že jeho návrhu je potrebné vyhovieť. Ďalej uviedol, že - ako vyplýva z predloženého LV č.XXX T.. Ú.. J. (čl.3) - žalobca je podielovým spoluvlastníkom parc.č.1860/1,1860/2 a 1860/3 v podiele 36/288, že z predloženej fotodokumentácie vyplýva, že na parc. sa vykonávajú práce buldozérom, kľúčujú a vyrubujú sa stromy a stavia sa plot (čl.7,19 a 20), že to, že práce sa vykonávajú na pozemkoch žalobcu mal preukázané predloženou kópiou katastrálnej mapy (čl.4) a mapy na čl.5, porovnaním s fotografiou, na ktorej je identifikovateľná hospodárska budova, korešpondujúca s budovou postavenou na parc.č.1860/1. Urobil záver, že žalobca osvedčil, že na jeho pozemkoch žalovaný vykonáva činnosť poškodzujúcu jeho vlastníctvo, a to vykonávaním terénnych úprav, stávaním plotu a výrubom a kľčovaním stromov. Z predloženej dokumentácie mal preukázané, že žalovaný na pozemkoch žalobcu vykonáva úpravy, vážne zasahujúce do integrity nehnuteľností a poškodzuje ich. Stotožnil sa s názorom žalobcu, že vyrúbané stromy nie je možné nahradiť, vzhľadom na ich vek, nasadenie nových stromov a uvedenie terénu do pôvodného stavu si bude vyžadovať nemalé finančné prostriedky a v prípade, žeby žalovaný v takejto činnosti pokračoval, škoda sa bude každým dňom zvyšovať a, že práce na pozemkoch preukázaného rozsahu bez súhlasu podielových spoluvlastníkov sú vážnym zásahom do vlastníckych práv, preto každý spoluvlastník má právo domáhať sa ochrany proti takýmto zásahom. Mal preto preukázané, že činnosťou žalovaného dochádza k poškodzovaniu majetku žalobcu a bez jeho zásahu sa rozsah poškodenia bude zväčšovať, preto zakázal žalovanému vstup na „žalované“ pozemky a vykonávať na nich akékoľvek práce do ukončenia konania o náhradu škody. Zároveň v súlade s § 76 ods.3 O. s. p. uložil žalobcovi povinnosť podať návrh vo veci samej, v lehote do 30 dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti uzneseniu v celom rozsahu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods.2 písm. d),f) O. s. p. Nestotožnil sa s názorom súdu, že žalobca osvedčil, že na jeho pozemkoch vykonáva činnosť, poškodzujúcu jeho vlastníctvo, a to vykonávaním terénnych úprav, stavaním plota a výrubom kľčováním stromov v rozpore so súhlasom spoluvlastníkov a v rozpore s právnymi predpismi, čím mal za preukázané, že na pozemkoch žalobcu vykonáva úpravy, vážne zasahujúce do integrity nehnuteľností a poškodzuje ich, nakoľko všetky činnosti sú realizované výlučne v súlade s platným stavebným zák. a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu prírody a životného prostredia (Dôkaz: Ohlásenie drobných stavebných úprav, Rozhodnutie o udelení súhlasu na výrub stromov). Taktiež sa nestotožnil ani s názorom, že práce na pozemkoch preukázaného rozsahu sú bez súhlasu podielových spoluvlastníkov a sú vážnym zásahom do vlastníckych práv, preto každý spoluvlastník má právo domáhať sa ochrany proti takýmto zásahom. Tu považoval za potrebné uviesť, že žalobca je iba podielovým spoluvlastníkom parc.č.1860/1,1860/2,1860/3 a to v podiele 36/288, teda ako menšinový spoluvlastník spoločnej veci musí svoje spoluvlastnícke práva uplatňovať v súlade s § 139 a n. O. z. (citoval znenie § 139 ods.2 prvej vety O. z.). Tvrdil, že k všetkým parc., na ktorých vykonáva poľnohospodársku činnosť vrátane parc.č.1860/1,1860/2,1860/3 má platný právny vzťah titulom uzavretých nájomných zmlúv so Slovenským pozemkovým fondom a s ostatnými vlastníkami, resp. spoluvlastníkmi pozemkov, na základe ktorých odôvodňuje svoje právo vykonávať poľnohospodársku činnosť a ďalšie činnosti s tým spojené a teda zároveň na všetkých predmetných parc. zastupuje vlastnícke práva jednotlivých spoluvlastníkov na základe uzavretých nájomných zmlúv na výkon poľnohospodárskej činnosti a ním reprezentovaný spoluvlastnícky podiel je oproti ostatným spoluvlastníckym podielom väčšinový, preto považoval nesúhlas žalobcu s realizáciou akýchkoľvek stavebných alebo iných práv, vzhľadom na výšku jeho spoluvlastníckeho podielu za bezpredmetný. Ďalej uviedol, že v zmysle uzavretých nájomných zmlúv jednotliví podieloví vlastníci mu priamo ukladajú vykonávať na prenajatých pozemkoch okrem poľnohospodárskej činnosti, aj činnosť s využitím všetkých právnych prostriedkov, smerujúcu k ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, aby sa neznížila jeho produkčná schopnosť, t.j. najmä odstraňovať rôzne nálety rastlín a nežiaduce porasty na prenajatých poľnohospodárskych pozemkoch, samozrejme za dodržiavania všetkých európskych a vnútroštátnych právnych predpisov upravujúcich ochranu životného prostredia [Dôkaz: nájomná zmluva č.01868/2011 (čl. VI.)]. Taktiež uviedol skutočnosť, že je vlastníkom poľnohospodárskeho dvora, ktorého areál a časť stavieb sú umiestnené na parc., ktoré má v platnom nájme a na ktoré vydal súd PO zákaz vstupu, že pri výkone poľnohospodárskej činnosti vykonáva v podstatnej časti živočíšnu výrobu chov cca 150 ks dobytka, ktoré napája vodou na predmetnom hospodárskom dvore, preto vydanie napadnutého PO priamo bráni vo výkone jeho poľnohospodárskej prvovýrobe a tiež mu spôsobuje škody (Dôkaz: LV XXX). Bol toho názoru, že v zmysle platnej judikatúry nesmie o. i. byť vážne poškodený vydaním PO. Taktiež bol toho názoru, že žalobca v zmysle platných právnych predpisov a judikatúry nesplnil ani jeden zo zákonných predpokladov na vydanie PO, a to - opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenia PO, čiže skutočností odôvodňujúcich potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo obavu o ohrozenie výkonu rozhodnutia - tieto skutočnosti sú v plnom rozsahu opísané skresľujúco až nepravdivo najmä skutočnosť, že ostatní podieloví spoluvlastníci nedali k jeho činnosti súhlas a že vykonávanie terénnych úprav, výrub a kľčovanie stromov je v rozpore so zák. a vôľou ostatných spoluvlastníkov nehnuteľností (pozn. žalovaného - vôľa žalobcu ohľadne hospodárenia s nehnuteľnosťou sa musí podriaďiť vôli ostatných väčšinových podielových spoluvlastníkov), - uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, t.j. tvrdenie a osvedčenie, že nárok žalobcu vo veci samej je dôvodný a že je pravdepodobná jeho úspešnosť, túto podmienku žalobca vôbec nepreukázal a súd sa ňou vôbec nezaoberal bez uvedenia dôvodu a - odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy - toto taktiež nebolo žiadnym spôsobom preukázané (pozn. žalovaného - práve naopak vydaním napadnutého PO mu vznikne obrovská škoda najmä na zdraví chovaných zvierat). Vzhľadom na uvedené navrhol vo veci rozhodnúť tak, že uznesenie sa zmení tak, že návrh žalobcu o nariadenie PO sa zamietá.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že s dôvodmi uvádzanými v odvolaní sa nemožno stotožniť, pretože nemajú oporu v zák. a, že pokiaľ žalovaný argumentuje stavebnou činnosťou, vykonávanou v súlade so stavebným zák. a predpismi o ochrane prírody, čo dokumentuje ohlásením drobných stavebných úprav, povolením na výrub stromov a nájomnou zmluvou, ktorou má od SPF Bratislava prenajatú CKN parc.521 k. ú. Beňatina, pre posúdenie správnosti rozhodnutia súdu je potrebné sa v prvom rade zaoberať problematikou spoluvlastníckych vzťahov k CKN parc.521, práv a povinností z nich vyplývajúcich a vyriešiť i otázku vlastníctva k porastom nachádzajúcim sa na pozemku. Poukázal na to, že na CKN parc.521 LV nie je založený, že táto parc. je vytvorená aj z EKN parc.1860/1,1860/2,1860/3,

zapísaných na LV XXX T. Ú. J., v ktorých spoluvlastní podiel 36/288 k celku, že predložil o tom kópiu z katastrálnej mapy a aktuálny mapový CKN a EKN stav, z ktorých je tento stav evidentný, že predmetom PO sú však len parc.1860/1,1860/2,1860/3, kde SPF uzavrelo zmluvu s SPF až 23.3.2012, teda až potom, ako začali spôsobovať škodu na pozemkoch, kde je podielovým spoluvlastníkom, že v samotnej zmluve sa v prílohe na str.10 výslovne uvádza, že žalovaný užíva, o. i. aj parc.521 bez právneho dôvodu a z toho titulu zaplatí SPF bezdôvodné obohatenie, že žalovaný má uzavretú zmluvu s SPF, pričom z tejto zmluvy nie je ani zrejmé, ktoré EKN parc. sú predmetom zmluvy, že táto zmluva je tak aj pre svoju neurčitosť neplatná zo zák., od samého počiatku a, že mimo tejto skutočnosti, pokiaľ ide o už spomínané EKN parc., SPF ani nie je väčšinovým spoluvlastníkom týchto parc., resp. nie je správcom podielov s väčšinovým podielom. Pokiaľ žalovaný uvádza, že údajne má uzavreté nájomné zmluvy s ostatnými spoluvlastníkmi EKN parc., tvrdil, že to však nie je pravdou, keďže v takom prípade by predložil priamo k odvolaniu tieto nájomné zmluvy, že takýmto konaním sa len snaží vyvolať dojem o oprávnenosti užívania EKN parc., čo v žiadnom prípade nepreukázal a ide opätovne z jeho strany len o účelový krok v snahe zamietnuť návrh na nariadenie PO a, že taktiež ak žalovaný uvádza, že mu údajne spôsobuje škody na dobytku PO, tak k tomu uviedol, že o umiestnení dobytku na EKN parc. nepredložil žiaden dôkaz a ide opätovne o účelové tvrdenie. Zdôraznil, že je teda spoluvlastníkom pozemkov, ktoré sa nachádzajú v hospodárskom dvore, v ktorom žalovaný vykonáva stavebné, terénne, búracie práce a rúbe stromy. Citujúc znenie § 139 ods.2 O. z. poukázal na to, že judikatúra už dávnejšie stanovila, že pod pojmom hospodárenie so spoločnou vecou je potrebné rozumieť jej užívanie, že on ani žiaden známy podielový spoluvlastník z LV XXX nemali možnosť vyjadriť sa k otázke užívania spoločných EKN nehnuteľností 1860/1-3 žalovaným, že o uzavretej nájomnej zmluve s SPF Bratislava dokonca ani vedomosť nemali, že sám má záujem užívať nehnuteľnosti, a to i nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu, ak teda SPF ako zást. neznámych spoluvlastníkov nájomnou zmluvou nehnuteľnosti na LV XXX žalovanému prenajal, obchádzal tým rozhodovací proces upravený v § 139 ods.2 O. z. a takýto právny úkon - nájomnú zmluvu - je potom nutné v zmysle § 39 O. z. aj z toho titulu pokladať za neplatný právny úkon, že porasty, teda i stromy na pozemkoch, sú v zásade vždy pokladané za súčasť pozemku (§ 120 ods.1 O. z.), že spoluvlastník pozemku je teda v rovnakom pomere i spoluvlastníkom porastov, ktoré sa na ňom nachádzajú, že ak sa žalovaný odvoláva na povolenie na výrub stromov Obcou Beňatina, mal by zároveň vysvetliť, ako je možné, že toto rozhodnutie nebolo doručené spoluvlastníkom stromov, ktorých sa výrub bezprostredne dotýkal, že povolenie na výrub stromov ako individuálny právny akt sa vždy týka vlastníka stromu a keďže to spoluvlastníkom doručené nebolo, nemožno takéto povolenie pokladať za právoplatné a, že ak žalovaný výrub uskutočnil, konal bez právoplatného rozhodnutia (v skutočnosti bolo povolenie vydané dodatočne a so spätným dátumom), navyš podľa § 69 písm. d) s poukazom na § 47 zák.č.543/02 Z. z. o ochrane prírody, uvádzanom v rozhodnutí Obce Beňatina č.j.33/2012 je uvedené § 47 ods.3 (citoval jeho znenie), že z tohto rozhodnutia je zrejmé, že nebol daný súhlas pod. spoluvlastníkov pozemku k výrubu drevín, dreviny neboli vyznačené na mieste samom a z tohto rozhodnutia nie je tak zrejmé, či tieto stromy sú na celej CKN parc.521, preto aj z tohto titulu ide o neplatný správny akt, že taktiež žalovaným uvádzané oznámenie Obce k ohláseniu drobných stavebných prác sa vôbec netýka parc. EKN uvádzaných vyššie, čo je zrejmé z jeho obsahu, kde sa tieto parc. vôbec nespomínajú, ale ani CKN parc.521, kde žalovaný realizoval terénne úpravy buldozérom nie je v stanovisku 29/2012 Obce Beňatina spomínaná, z uvedeného je teda zrejmé, že žalovaný nemá žiadne práva k EKN parc.1860/1-3, resp. CKN 521, na ktorých sa nachádza hospodársky dvor i so stavbami, na ktorých sú realizované stavebné práce a, že nájomná zmluva s SPF je neplatná a žalovaný spoluvlastníkom CKN 521 nie je. Napokon uviedol, že z podaného odvolania je nepochybné, že žalovaný bude pokračovať v stavebných prácach vrátane výstavby plotu, ktorým zamedzuje vstup iným osobám na jeho (žalobcove) nehnuteľnosti (fotodokumentácia), naďalej bude robiť terénne úpravy a tým mu spôsobovať škodu, že ani do dnešného dňa o uzavretie nájomnej zmluvy jeho, ako spoluvlastníka, nepožiadaval, že je presvedčený, že spoluvlastníci chcú nájomné zmluvy uzavrieť a, keďže s ním predložených podnetov Obci Beňatina je zrejmé, že sa nápravy nemôže domôcť v stavebnom konaní, jediným právnym prostriedkom ochrany jeho spoluvlastníctva je podanie PO a žaloby o náhradu škody.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t. j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a uznesenie potvrdil podľa § 219 ods.1,2 O. s. p., lebo je vecne správne a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením, pretože jeho dôvody sú správne.

PO je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní, slúžiacim na dočasné zabezpečenie ochrany porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom jeho použitie je namieste, ak sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Predpoklady nariadenia PO sú jednak stanovené výslovne v platnej právnej úprave a jednak ich vyvodila zo zákonnej úpravy právna teória a súdna prax a jeho nariadenie prichádza tak do úvahy vtedy, ak je potrebné, aby o. i. dočasne boli upravené pomery účastníkov, ak sú osvedčené aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, aby bolo zrejmé, že v konaní vo veci nie je nárok očividne vylúčený a záver, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené, ďalej navrhované PO musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom súdneho konania o žalobe, čo musí byť zrejmé už z návrhu na nariadenie PO (vzťah, ktorý sa PO upraví, bude posúdený konečným rozhodnutím vydaným na základe žaloby). Okrem toho musí súd uvážiť, či v dôsledku PO nevznikne neprimeraná ujma niektorému z účastníkov (ujma žalovanému nesmie byť neprimeraná výhoda, ktorú nariadením PO získa žalobca), ďalej PO nie je možné vydať tam, kde by išlo o úpravu faktických (nie právnych vzťahov) medzi účastníkmi a kde by nešlo o úpravu predbežnú, ale vo svojich dôsledkoch konečnú, resp. by sa PO vytvoril nenávratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi účastníkmi konania a napokon, že PO možno niekoho obmedziť vo výkone jeho práv len v nevyhnutnom rozsahu a len prechodne tak, aby nariadenie PO nevyvolalo, hoci len dočasne, taký stav, ktorý by vyvolával ďalšie spory medzi účastníkmi konania.

V prejednávanej veci boli tieto predpoklady na nariadenie navrhovaného PO splnené, na čom nič nemení ani odvolanie.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia možno doplniť, že žalovaný nepreukázal, že má nejaký právny titul, ktorý by ho oprávňoval na činnosti na parc.č.1860/1,1860/2 a 1860/3, zapísaných na LV č.XXX T.. Ú.. J., ktorých vykonávanie mu bolo napadnutým uznesením zakázané, lebo z listín pripojených k odvolaniu mu žiadne takéto oprávnenie nevyplýva.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Účastníci konania neuplatnili v odvolacom konaní žiadne trovy.

Súd sa súčasne upozorňuje, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu nedoručil zást. žalovaného.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov treba považovať za súčasť práva na spravodlivý proces a nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasť práva na spravodlivý proces.

Tým, že v prejednávanej veci vyjadrenie žalobcu k odvolaniu nebolo doručené zást. žalovaného, konanie súdu nebolo spravodlivé a došlo k porušeniu základného práva žalovaného na súdnu ochranu podľa Čl.46 (PRÁVO NA SÚDNU A INÚ PRÁVNÚ OCHRANU) ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č.460/92 Zb., v znení neskorších predpisov), podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky a tento nedostatok v postupe súdu musel byť napravený odvolacím súdom, čím došlo k zbytočnému predĺženiu konania.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.